

6.12.30
7/9930

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/4277
Konu : Yazılı Soru Önergesi

24 .11.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 13.10.2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/9930-16169/35102 sayılı yazı,
b) 15.10.2009 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-161-14/4171 sayılı yazı

İlgi (a) kayıtlı yazı ve Başbakanlığa gönderilen İlgi (b) kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/9930 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/9930 (2 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ergün AYDOĞAN
Balıkesir Milletvekili

Esas No

:7/9930

Soru 1) Bilindiği gibi, ülkemizde tarım sektörünü tehdit eden risklerin teminat altına alınabilmesi amacıyla bir sigorta mekanizmasının devreye sokulması düşünülmüş ve bu amaçla 14/06/2005 tarihli 5363 sayılı “Tarım Sigortaları Kanunu” çıkarılmıştır. Bu kanun kapsamına alınan riskler ile ilgili olarak yapılacak sigorta sözleşmelerinde standardın sağlanması, riskin en iyi koşullarda transferi için uygun ortam oluşturulması, oluşacak hasarlarda tazminatın tek merkezden ödenmesi ve tarım sigortalarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması amacına yönelik olmak üzere bir Sigorta Havuzu (TARSİM) kurulmuştur. Anılan kanunun “Havuz tarafından teminat altına alınacak riskler” başlığı altındaki 12’inci maddesine göre, “Kapsama alınacak bitkiler, bitkisel ürünler ve seralar, tarımsal yapılar, tarım alet ve makineleri ile çiftlik hayvanları için kuraklık, dolu, don, sel, taban suyu baskını, fırtına, hortum, deprem, heyelan, yangın, kaza ve zararlılar ile hayvan hastalıklarının neden olacağı zararlar ve/veya tarım sektörü bakımından önemli görülecek diğer risklere ilişkin teminatlar Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.” hükmü getirilmiştir. Ancak riskler arasında yer alan “sel” riski, TARSİM tarafından belirlenen teminat paketi içinde yer almamaktadır. Bunun nedeni nedir?

Soru 2) Türkiye gibi, sel felaketinin yoğun olarak görüldüğü bir ülkede, sel riskinin tarım sigortası teminat paketi içine alınmamasının tarım sektöründe yaratacağı mağduriyet aşikârdır. Bu kapsamda, sel riskinin TARSİM tarafından sigorta kapsamına alınması gerekliliği de açıkça ortadadır. Bu bağlamda, sel riskinin TARSİM tarafından sigorta kapsamına alınması yönünde çalışmalarınız var mıdır? Varsa bunun takvimi nedir? Yoksa bunun nedeni nedir?

Soru 3) Özellikle Marmara bölgemizde yaşanan son sel olaylarında, Balıkesir’in Gönen ilçesine bağlı Dereköy, Gündoğan, Hafızhüzeyinbey ve Tuzakçı köyleri ile Sarıköy Beldesi başta olmak üzere çok sayıda yerleşim yeri ve tarım alanı sular altında kalmıştır. Bölgede yoğun olarak gerçekleştirilen çeltik tarımıyla uğraşan çiftçilerimizin sel nedeniyle oluşan zararı, çeltiklerin hızla çimlenmeye başlamasıyla katlanarak artmaktadır. Anılan bölgede üretim yapan çiftçilerimizin yaklaşık yüzde 90’ı ürünlerini sigorta ettirmiş olmalarına rağmen, sigorta poliçelerinde sel riski belirtilmediği için bu çiftçilerimiz büyük bir zarara ve ziyana mahkûm bırakılmışlardır. Bu sorunun ortadan kaldırılması ve çiftçilerimizin mağduriyetinin giderilmesi için önemli bir desteğe ihtiyaç vardır. Bu konuda neler yapacaksınız?

Cevap 1-2-3) Tarım Sigortaları Kanununa (Kanun No:5363) istinaden, 31.12.2008 tarih ve 27097 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/14479 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2009 yılında; “Bitkisel ürünler için dolu ana riski ile birlikte; yangın, heyelan, fırtına, hortum ve deprem ek riskleri paket halinde; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için yukarıda belirtilen risklere ilave olarak don riski; ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatları kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin, mevcut arazi ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.” hükümleri çerçevesinde çiftçilerimiz ürünlerini sigorta yaptırabilmektedir.

Aynı zamanda, tarım sigortası yaptıran çiftçilerimizin toplam sigorta primlerinin %50’si Devlet desteği olarak karşılanmaktadır.

Sistemin ilk yılları olması sebebiyle, orta vade de, sel ve uzun vade de kuraklık gibi rizikoların kapsama alınması mümkün olabilecektir. Bunun gerçekleşmesi için geniş kapsamlı bir veri toplama ve değerlendirme çalışmasından sonra sigorta tekniğinin gerektirdiği analizler ve hesaplamalar yapılacaktır.

Sistemin kalıcı ve sağlıklı bir sistem olabilmesi için hazmederek ve dikkatli bir şekilde gelişmesi son derece önemlidir. Bu amaçla, uygulamadan elde edeceğimiz deneyimlerimiz sonucunda, belirli analizlerin ve hesaplamaların da yapılarak, gerekli sigorta bilgilerine ulaştıktan sonra teminat verilen riskleri ve alanları genişleterek, çiftçilerimizin tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecek sürdürülebilir ve kalıcı bir sigorta sistemin altyapısı tesis edilmeye çalışılmaktadır.

Diğer taraftan Tarım Sigortaları kapsamı dışındaki riskler, 2090 sayılı Kanun Kapsamında değerlendirilmektedir.

Soru 4) Bölgedeki çiftçi kuruluşları da dâhil olmak üzere halkın beklentisi, bölgenin tarım afet bölgesi ilan edilmesi yönündedir. Bölge, tarım afet bölgesi ilan edilecek midir? Edilecekse bunun takvimi nedir? Böyle bir hazırlığınız yoksa bunun nedeni nedir?

Cevap 4) Balıkesir İlinde 08 /09 /2009 tarihinde **sel afeti** meydana gelmiştir. Sel afeti Tarım Sigortaları kapsamında olmayıp, afetten zarar gören çiftçilere 2090 Sayılı Kanun kapsamında yardım yapmak mümkündür.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca yürütülen 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanuna göre; “çeşitli tabii afetler nedeniyle tarımsal varlıkları %40’ın üzerinde zarar gören, bu zararlarını tarım ve tarım dışı diğer gelirleri ile karşılayamayacak durumda olduğu ve kredi kuruluşlarından kredi kullanma imkânının bulunmadığı İl Hasar Tespit Komisyon Kararı ile belirlenen çiftçilere karşılıksız nakdi yardım yapılmaktadır.”

Bu kapsamda, Balıkesir ilinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığının İl ve İlçe Müdürlükleri çalışmalara başlamış olup, İl Hasar Tespit Komisyon çalışmalarının tamamlanmasından sonra 2090 sayılı Kanuna göre çiftçilere yapılacak yardımlar kesinleşecektir.

7269 sayılı Afet Kanununun 2. maddesine göre; “su baskınına uğramış veya uğrayabilir bölgeler Bayındırlık ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine, DSİ Genel Müdürlüğünün bağlı bulunduğu Bakanlıkça, yer sarsıntısı, yer kayması, kaya düşmesi ve çığ gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir Bölgeler ise Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca ve bunlardan şehir ve kasabalarda meydana gelen ve gelebileceklerin sınırları imar planına, imar planı bulunmayan kasaba ve köylerde belli edildikçe harita ve krokilere işlenmek suretiyle afete maruz bölge olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.” Hükmü bulunmaktadır. Ayrıca,

- 1) Bu suretle tespit olunan sınırlar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının isteği üzerine ilgili Valiliklerce ilan olunur.
 - 2) Afete Maruz Bölge ilan edilen yerler, yapılaşmaya uygunluk açısından risk taşıyan yerler olup, buralarda yapılaşma ve ikamet yasaklanmış olacaktır.
- Dolayısıyla Balıkesir’in Gönen ilçesine bağlı söz konusu köylerde oluşan sel felaketi, **Afete Maruz Bölge** kararına ilişkin şartları oluşturmadığından, Afet Bölgesi olarak ilan edilmemiştir.